

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทาน
เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมด้านการมีระเบียบวินัย

ผู้วิจัย

นางสาวภัทราภรณ์ บุญสอน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

3. อาจารย์ที่ปรึกษา

4. คำสำคัญ (keywords)

การเสริมสร้างทักษะด้านสังคม ด้านการมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย โดยการใช้นิทาน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้

อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงได้แก่ เก็บของเล่นอย่างทะนุถนอม ไม่ส่งเสียงดังขณะเก็บ ไม่แย่งกันเก็บ เข้าแถวในการทำกิจกรรม มีความอดทน

5. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการ ของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต ให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวจากการทำกิจกรรม การเล่น การทำงานร่วมกันกับคนอื่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กผ่านการเล่นและทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพและมีความสุข ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษา

ปัจจุบันปัญหาพบว่าชุมชนยังขาดกระบวนการอบรมดูแลและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ไม่เหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม และการใช้เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในครอบครัวมากขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวในเรื่องการมีวินัยต้องสร้างตั้งแต่วัยเด็กเล็กๆ เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่รับสิ่งต่างๆได้ง่าย หากปลูกฝังสิ่งที่ดี เช่น ความอดทน การรู้จักรอคอย การมีระเบียบวินัยในการเข้าแถว สิ่งเหล่านี้จะแทรกซึมเข้าเป็นบุคลิกภาพที่ฝังแน่นในตัวเด็กจนเป็นผู้ใหญ่ ที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เคารพกติกา มีระเบียบวินัย และแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่

สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลังส่งผลให้เด็กเป็นคนดีมีวินัย ในสังคมต่อไป

6. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กก่อนและหลังการใช้นิทานในการส่งเสริมการมีระเบียบวินัย
2. เพื่อศึกษาความสนใจของเด็กปฐมวัยในการใช้นิทานส่งเสริมการมีระเบียบวินัย
3. เพื่อศึกษาส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมที่ดี รู้จักการมีระเบียบวินัยหลังการใช้นิทานในการส่งเสริมการมีระเบียบวินัย
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กแต่ละคน โดยการใช้นิทานในการส่งเสริมการมีระเบียบวินัย

7. ขอบเขตของการวิจัย

เด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ประชากร 35 คน กลุ่มเป้าหมายเด็กปฐมวัยที่อยู่ใน ห้องปฐมวัย 2 จำนวน 3 คน โดยกลุ่มเป้าหมายจะคัดเลือกเด็กที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในด้านการมีระเบียบวินัย โดยการใช้แบบสังเกต

ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที

8. ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของวิจัย

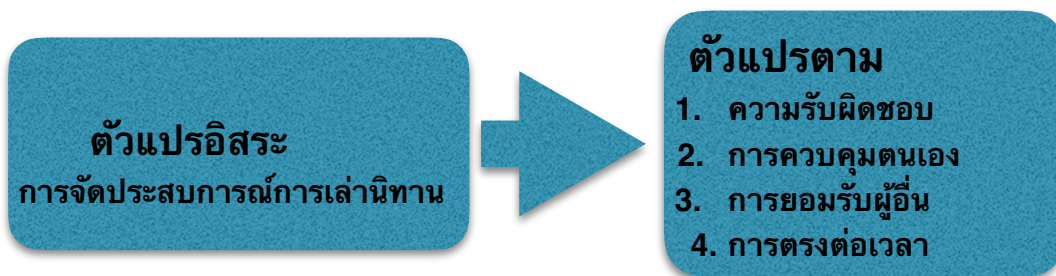
Erik H. Erikson อธิบายถึงลักษณะของการศึกษาไปข้างหน้า โดยเน้นถึงสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของคน ซึ่งในแต่ละขั้นของการพัฒนานั้นจะมีวิกฤติการณ์ทางสังคม เกิดขึ้น การที่ไม่สามารถเอาชนะหรือผ่านวิกฤติการณ์ทางสังคมในขั้นหนึ่ง ๆ จะเป็นปัญหาในการเอาชนะวิกฤติการณ์ทางสังคมในขั้นต่อมา ทำให้เกิดความบกพร่องทางสังคม

การศึกษาการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร

จังหวัดอุบลราชธานี มีกรอบการศึกษาตามหลักแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ในตนเองของเด็ก

ประกอบด้วย

- 1) การเสริมสร้างวินัย ด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน
- 2) การสร้างวินัยด้วยระบบสัมพันธ์ขององค์กรวม
- 3) การสร้างวินัย โดยใช้ปัจจัย อื่นช่วยเสริม
- 4) การสร้างวินัยด้วยแรงหนุนของสภาพจิตใจจากการฟังนิทาน
- 5) การสร้างวินัย โดย ไซกัฏเกณฑ์บังคับ

9. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539:8) ได้ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่สืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน ตลอดจนแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541:2-10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นิทาน คือ สิ่งที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก

สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสามารถนำความคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

10. เอกสารอ้างอิง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546

<https://www.gotoknow.org/posts/518448>

https://www.baanjomyut.com/library_2/extension-1/concepts_of_developmental_psychology/01_5.html

<https://seemalanonech.wordpress.com/2012/12/24/ความหมายของนิทาน/>

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานการมีระเบียบวินัย
2. เด็กมีความสนใจ อากรู้ อยากเรียน
3. เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมที่ดีสามารถทำกิจกรรมกับเพื่อนร่วมห้องได้
4. เด็กมีพฤติกรรมที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง

12. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย

2. วางแผน

3. สร้างเครื่องมือ

นิทาน4 เรื่อง

- เรื่องพลอยสวยไม่ชอบเข้าแถว
- เรื่องมดน้อยกับคำสอนของคุณย่า
- เรื่องต่อแถวจะไปไหนจ๊ะ
- เรื่องช่วยกันนะ
- แบบสังเกต

4. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

IOC...นิทาน

ตารางแบบประเมิน IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ ของแบบคุณภาพของชุดนิทาน

ลำดับ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	เนื้อหาของนิทานมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	ใช้ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
3	มีภาพประกอบชัดเจนสวยงาม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	รูปเล่มสวยงามแข็งแรงทนทาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	ได้ประโยชน์และความรู้จากนิทาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	รวม	5	5	4	14/5=2.8	4.67/5=0.93	ใช้ได้

สรุป IOC = 0.93

ค่าคะแนน OIC มากกว่า 0.67 ขึ้นไปเท่ากับ ใช้ได้

IOC ..แบบสังเกตพฤติกรรม

ตารางวิเคราะห์ค่า OIC โดยผู้เชี่ยวชาญ ของแบบสังเกตพฤติกรรม การมีระเบียบวินัย

สรุป IOC = 0.93

ค่าคะแนน OIC มากกว่า 0.67 ขึ้นไปเท่ากับ ใช้ได้

ลำดับ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	เด็กสามารถเข้าแถวได้ด้วยตัวเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	เด็กเข้าแถวเวลาตม้มน้ำ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	เด็กเข้าแถวเวลาทำกิจกรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	เด็กรู้จักการลำดับก่อน-หลัง	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
5	เด็กรู้จักการรอคอย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	รวม	5	4	5	14/5=2.8	4.67/5=0.93	ใช้ได้

5. นำนิทานไปทดลอง

- 1) ประเมินก่อนทดลอง(ใช้แบบสังเกต)
- 2) ทดลองเล่านิทาน 4 เรื่อง
- 3) ประเมินหลังการทดลอง
- 4) วิเคราะห์ข้อมูล
- 5) สรุปผล

6. วิเคราะห์ข้อมูล

7. สรุปผล

8. นำเสนอรายงานการวิจัย

12.1 กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด 3 คน โดยคัดเลือกจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กที่ไม่ชอบเข้าแถว ไม่หยุดนิ่งและไม่มีสมาธิ

12.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเกตพฤติกรรม

12.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย
ดังนี้

1. ศึกษาจากตำราเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีระเบียบวินัย
2. นำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีวินัยของเด็กปฐมวัยให้อาจารย์ที่ปรึกษารวบรวม
3. นำแบบแผนจัดกิจกรรม
4. เก็บข้อมูลก่อนทดลอง
5. ทดลอง
6. หลังการทดลอง
7. วิเคราะห์
8. นำเสนอข้อมูล

12.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย)

13. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดเตรียมเอกสารบันทึกการสอนนิทาน
2. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านสังคม
3. ใช้กิจกรรม โดยสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมด้วยวิธีการสังเกต ในช่วงกิจกรรมเสรีกลางแจ้ง
4. รวบรวมและสรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอ

หัวข้อ	มิถุนายน				กรกฎาคม			
	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ศึกษา								
2.วางแผน								
3.สร้างเครื่องมือ								
4.ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ								
5.นำนิทานไปทดลอง								
6.วิเคราะห์ข้อมูล								
7.สรุปผล								
8.นำเสนอรายงานการวิจัย								

14. งบประมาณของโครงการวิจัย

-นิทาน 500 บาท

-แบบประเมิน 200 บาท

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย การจัดประสบการณ์การเล่นนิทานเป็นการช่วยเสริมแรงหนุนของสภาพจิตใจของเด็ก จากการที่ได้ฟังนิทานจากการเล่า การได้ดูภาพจากหนังสือนิทาน การได้จับสัมผัสด้วยตนเอง การมีระเบียบสามารถเกิดขึ้นได้โดยการใช้กฎเกณฑ์บังคับไปพร้อมๆกับการทำซ้ำๆ ซึ่งการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานเป็นกิจกรรมที่เด็กสามารถแทรกซึมความรู้สึก คิดตามเรื่อง ทำให้เด็กอยาก

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามตัวละครในนิทานและนำไปปฏิบัติจนเกิดความ
เคยชิน จนนำไปสู่การมีระเบียบวินัย